

УДК: 159.92+172.42+378.169.1

DOI: 10.26697/ijes.2019.4.29

Сприйняття картини світу студентами з України та Туреччини: порівняльний аналізПрофесор **Симоненко С. М.**¹¹ Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, Україна**Резюме****Вступ:**

Сьогодні основу інтеграційного курсу України становлять сучасні орієнтири європейської освітньої системи. Зокрема, завдяки сприянню різноманітних міжнародних освітніх програм, наше середовище розширюється, осучаснюється та стає полікультурним. Розуміння нашими співвітчизниками національних особливостей інших держав, які активно співпрацюють з Україною, є тим необхідним підґрунтям, на якому будується успішний міжнародний “діалог”. При взаємодії людини з реальністю утворюється особлива психологічна реальність – образ світу або картина світу. Кожне нове покоління “створює” образ світу, який дозволяє йому адекватно адаптуватися та впливати на навколишнє середовище і відіграє визначальну роль у розвитку особистості. Це робить надзвичайно актуальною проблему діалогу різних культур у студентському середовищі, толерантного сприйняття, бо за цим – майбутнє.

Метою роботи є виявлення психологічних особливостей сприйняття картини світу молоддю України та Туреччини та їх порівняльний аналіз.

Методи:

Теоретичні – аналіз, узагальнення і систематизація досліджень, що містяться у наукових літературних джерелах з проблеми образу світу; емпіричні – спостереження, бесіда, інтерв'ю, психосемантичний метод, психодіагностичне тестування, яке включало конкретні невербальні методики: проективну методику “Символ” (Л. А. Снігур, С. М. Симоненко), проективну методику “Картина світу” (модифікований варіант Є. С. Романової, О. Ф. Потьомкіної), методи математичної статистики для обробки первинних даних – обрахунок відсоткового виразу, кутове перетворення Фішера.

Результати:

Дослідження особливостей сприйняття картини світу відбувалося за допомогою модифікованого варіанту методики “Символ”. Особливості символу дозволяють через окремий візуальний образ дати цілісне уявлення про світ, свою країну співвіднести його з уявленням про свої життєві цінності і про себе як про суб'єкта діяльності. Показник загального й важливого щодо “Символу життя”. Аналізуючи результати дослідження в Україні, було виділено 15 категорій, в Туреччині – 14

категорій. Також ми виділили 6 спільних категорій за кутовим перетворенням Фішера: Україна: Категорії Любов-1,02; Розвиток-0,35; Мир-0,20; Сім'я-0,93; Гроші-0,44; Духовність-0,20. Туреччина, Категорії: Любов-0,38; Розвиток-0,28; Мир-0,35; Сім'я-0,52; Гроші-0,20; Духовність-0,20. Негативне щодо “Символу життя” за кутовим перетворенням Фішера. Аналізуючи результати дослідження в Україні, було виділено 16 категорій, що зображують символ життя в Туреччині – 14 категорій. Було виділено 4 спільні категорії. Україна, Категорії: Брехня-0,35; Заздрість-0,35; Зрада-0,35; Нестача грошей-0,24. Туреччина, Категорії: Брехня-0,44; Заздрість-0,20; Зрада-0,28; Нестача грошей-0,24. Наступною ми розглядали групу малюнків, що є показником загального й важливого щодо “Символу країни”. Проаналізувавши результати дослідження в Україні, було виділено 17 категорій, в Туреччині – 15 категорій. Виділено 2 спільні категорії. Використали кутове перетворення Фішера. Україна: Категорії: Справедливість-0,28; Народ-0,20; Туреччина, Категорії: Справедливість-0,28; Народ-0,20. Показник негативного щодо країни. Проаналізувавши результати дослідження в Україні, було виділено 18 категорій, в Туреччині – 13 категорій. Виділено 3 спільні категорії (за кутовим перетворенням Фішера). Україна: Категорії: Війна-0,93; Бідність-0,24; Еміграція-0,28; Туреччина, Категорії: Війна-0,24 ; Бідність-0,24; Еміграція-0,28.

Висновки:

Порівняльний аналіз змістового компонента картини світу у студентів Туреччини та України показав, що базові цінності молоді обох країн схожі. Це стосується здоров'я, матеріальної стабільності, здобуття освіти, гармонійних взаємовідносин. Перспективним для подальшого дослідження є розробка програми роботи практичних психологів по формуванню міжетнічної толерантності у студентської молоді різних країн та етнічних груп.

Інформація про авторів:

Симоненко Світлана Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології розвитку і соціальних комунікацій, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, Одеса, Україна.

Наукові інтереси: візуальне мислення, образ світу; психологія творчості; рекреаційна психологія дитинства; <http://orcid.org/0000-0001-5491-6637>.

Автор-Кореспондент:

Симоненко Світлана Миколаївна

Email Автора-Кореспондента:

si38mon@ukr.net